

Motion till riksdagen 2011/12:So534

av **Marietta de Pourbaix-Lundin (M)**

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för gravt synskadade personers möjlighet till ledsagare.

Motivering

LSS infördes den 1 januari 1994 för att ge personer med omfattande funktionsnedsättningar likvärdiga levnadsvillkor med de flesta andra. En viktig insats inom LSS är ledsagarservice, en service som har stor betydelse för gravt synskadade. Detta bekräftas även av förarbetet till lagen där gravt synskadade nämns som en målgrupp för insatsen.

En tidig utgångspunkt var att gravt synskadade skulle tillhöra personkrets 3 i LSS och därmed få tillgång till ledsagarservice efter behov. Rättsläget har dock förändrats och blivit oklart, vilket fått konsekvensen att liknande ärenden bedöms på olika sätt i kommuner och domstolar. I lagens tillämpning leder detta till en otrygghet som inte är acceptabel.

Det är behovet som ska ligga till grund för ett beslut om en person ska få tillgång till insatser eller inte och inte var i landet man råkar vara bosatt. Regeringen bör därför överväga att se över LSS.

Anledningen till att gravt synskadade tidigt ansågs behöva rätt till ledsagarservice är att handikappet för många får betydande konsekvenser på flera av livets områden. Enligt studier som Utredningsinstitutet Handu och Folkhälsoinstitutet gjort har 80 % av de synskadade svårigheter att orientera sig på främmande platser. 65 % av dem kan inte handla sin mat, 75 % kan inte åka kollektivt på egen hand och 50 % kan inte självständigt ta del av sin post och sköta post- och bankärenden.

Fel! Okänt namn på

Allt större krav ställs idag på enskilda individer och på att man ska utföra sina rättigheter och skyldigheter i samhället. Mycket som behövs för att kunna klara sin vardag, till exempel informationsinhämtning, personlig ekonomi och sin egen hälsa, förutsätts man i dagens samhälle klara själv. Det är därför viktigt att människor med gravt handikapp får hjälp. Utan rätt till personlig service ökar klyftorna mellan sjuka och friska.

Därför bör det övervägas om inte en sådan förändring kan göras inom LSS då detta skulle innebära att ledsagarbegreppet vidgas för att kunna bistå gravt synskadade bättre. En ledsagare skulle kunna hjälpa till kring skriftlig och digital information, syntolka en teater eller ett museibesök. Detta skulle vara en reform som skulle förbättra levnadsvillkoren för gravt synskadade.

Stockholm den 29 september 2011

Marietta de Pourbaix-Lundin (M)